

ЗАПИСНИК

са 8. седнице Већа научних области правно-економских наука,
одржане 2. јуна 2026. године, са почетком у 14 сати

Седници је присуствовало 18 чланова Већа: проф. др Игор Вуковић, проф. др Горан Дајовић, проф. др Љубинка Ковачевић, проф. др Михаил Арандаренко, проф. др Предраг Бјелић, проф. др Татјана Ракоњац-Антић, проф. др Горан Петковић, проф. др Горана Крстић, проф. др Дејан Миленковић, проф. др Мирослав Бркић, проф. др Божидар Бановић, проф. др Владимир Закић, проф. др Зорица Средојевић, проф. др Слађана Ђурић, проф. др Душан Мојић, проф. др Владимир Грујић, проф. др Александар Кнежевић и др Жељко Радинковић, научни саветник.

Оправдано одсутни чланови: проф. др Владимир Павић, проф. др Милан Шкулић, проф. др Часлав Копривица, проф. др Филип Ејдус, проф. др Бојан Илић, проф. др Слађана Бенковић и проф. др Зоран Кековић.

На седници је прихваћен следећи

Дневни ред:

1. Усвајање Записника са 7. седнице Већа одржане електронским изјашњавањем 25. и 26. маја 2026. године;
2. Разматрање Жалбе др Уроша Новаковића против одлуке о неутврђивању предлога за избор у звање редовног професора на Правном факултету за Грађанскоправну ужу научну област.

Под 1.

Чланови Већа су једногласно усвојили Записник са 7. седнице Већа одржане електронским изјашњавањем 25. и 26. маја 2026. године.

Под 2.

Разматрање Жалбе др Уроша Новаковића против одлуке о неутврђивању предлога за избор у звање редовног професора на Правном факултету за Грађанскоправну ужу научну област.

Након дискусије, чланови Већа су једногласно донели ОДЛУКУ којом се УСВАЈА жалба др Уроша Новаковића и поништава *Одлука о неутврђивању предлога за избор кандидата у звање редовног професора* Изборног већа Универзитета у Београду-Правног факултета, 02-број: 182/15 од 8. априла 2026. године.

ОДРЕЂУЈЕ се да Изборно веће Универзитета у Београду-Правног факултета у разумном року понови поступак одлучивања о извештају Комисије, а да одлуку која након поступка буде донета, образложи на начин да одражава ток дискусије и правно релевантне разлоге и противразлоге у погледу испуњености услова за избор, који су у дискусији изнесени.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Већу научних области правно-економских наука (у даљем тексту Веће), упућена је жалба кандидата, др Уроша Новаковића на *Одлуку о неутврђивању предлога за избор кандидата у звање редовног професора* (у даљем тексту Одлука) Изборног већа Правног факултета Универзитета у Београду (у даљем тексту ИВ) од

8. априла 2026., 02-број: 182/15, донету на 13. седници ИВ, одржаној 30. марта 2026. године.

Веће је на седници која је одржана 2. јуна 2026, у присуству 18 (од укупно 25) чланова Већа жалбу оценило као дозвољену и благовремену и, након разматрања жалбених навода и Одлуке ИВ, једногласно одлучило као у изреци.

Универзитет у Београду-Правни факултет (у даљем тексту Факултет) је 4. фебруара 2026. године у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови“ број 1183, 10. јануара 2026. године у „Службеном гласнику РС“ број 10, као и на сајту Факултета, објавио конкурс за избор у звање редовног професора за Грађанскоправну ужу научну област.

Реферат Комисије за припрему реферата о пријављеним кандидатима стављен је на увид јавности 2. марта 2026. године путем обавештења на огласној табли Факултета, преко Библиотеке и интернет стране Факултета.

На основу Реферата и предлога Комисије за припрему реферата о пријављеним кандидатима, примедба на реферат и одговора Комисије на примедбе, ИВ је на седници одржаној 30. марта 2026. године, донело одлуку којом се НЕ утврђује предлог за избор кандидата др Уроша Новаковића („жалилац“) у звање редовног професора, кога је Комисија предложила.

Одлука ИВ, с поуком о правном средству достављена је кандидату пријављеном на конкурс 14. априла 2026. године.

На одлуку ИВ од 8. априла 2026. године жалилац је благовремено изјавио жалбу 28. априла 2026. године.

Факултет је 18. маја 2026. године проследио Већу жалбу др Уроша Новаковића уз допис декана у којем је наведено да се не сматра да би жалбени захтев требало поново размотрити пре него што буде упућен другостепеном органу, због чега Изборном већу није предложио поновно изјашњавање о жалбеном захтеву.

У жалби је наведено да је Одлука ИВ, 02 бр. 182/15 од 8. априла 2026. године, незаконита услед извођења неправилног закључка о чињеничном стању из утврђених чињеница и услед погрешне примене *Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду*.

Члановима Већа је, приликом одлучивања у овом случају, било познато колики је значај одлуке коју је Веће дужно да донесе поводом предметне жалбе, а нарочито због следећих чињеница. Најпре, ово је прва одлука Већа уопште, а по жалби неког кандидата због одлуке о „неизбору“, јер се ради о надлежности која је универзитетским прописима тек одскора додељена већима научних области Универзитета, тако да у овој материји не постоји преседан. То, једноставно, значи да је Веће приликом одлучивања водило рачуна о последицама своје одлуке на будуће (могуће) сличне случајеве, а не искључиво и само о правним последицама у конкретном случају. Друго, у дискусији неколико чланова Већа истакнуто је да, генерално, процедура (ре)избора на факултетима у пракси, може да се одвија нетранспарентно, да исходи те процедуре понекад могу да проистекну из неакадемских мотива и да је обим упражњавања дискреције изборних већа на факултетима озбиљно питање, посебно у погледу заштите правних интереса кандидата. Будући да Веће чине искључиво редовни професори, дакле наставници с вишедеценијским стажом на Универзитету, чланови Већа су, на основу сопственог искуства, свесни потенцијалних проблема које може да проузрукује прекорачење дискреције изборних већа у погледу избора кандидата, у којем формална процедура избора може да постане параван за личне обрачуне и закулисне погодбе. У том смислу, равнотежа између вршења дискреције и заштите правних интереса кандидата постаје кључно питање прописно спроведеног поступка (ре)избора.

Узимајући наведене околности, као полазну основу за одлучивање по жалби кандидата, Веће је, ипак, на самом почетку заузело став да не разматра тврдње из жалбе да не постоји дискреција изборних већа у погледу оцене испуњености услова

за избор кандидата које је надлежна комисија већ оценила као испуњене. О овом питању је било дискусије, али је Веће констатовало чињеницу да се у предметном случају ИВ упустило у процену извештаја Комисије и није изричито оспорило правну заснованост могућности да се дискрециона процена начелно може извести. Међутим, Веће је јасно нагласило да се у овом и сваком сличном случају та дискреција не може вршити на штету кандидата, а то значи да она не може да се претвори у арбитрарни и недовољно јасно образложени избор између допуштених алтернатива, супротан рационалном циљу због којег таква дискреција једино и може да буде установљена.

Из тих разлога, приликом разматрања жалбе кандидата, др Уроша Новаковића Веће се искључиво фокусирао на наводе из жалбе који су оспоравали тврдње из образложења Одлуке, као и на саму структуру и наводе из образложења. Кандидат у жалби исправно скреће пажњу на чл. 18, ст.1. *Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду* (у даљем тексту Правилник), који представља основни процесни пропис на основу којег Веће доноси своје одлуке. Према тој одредби Правилника, изборно веће факултета се обавезује да одлука којом НЕ утврђује предлог за избор кандидата којег је комисија предложила, садржи образложење у којем се наводи које услове за избор у звање кандидат није испунио.

У вези с тим, када се ради о образложењу ожалбене Одлуке, правно су ирелевантне и само су реторичке, тврдње из образложења „да научни допринос кандидата у периоду од претходног избора није довољан за избор у највише звање“, будући да *Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду* такав услов не предвиђа (у њему се, рецимо, говори о „стручнопрофесионалном доприносу“, или о „доприносу широј и академској заједници“, али ни на једном месту о „научном доприносу“).

Због тога је једини део образложења који је за Веће, у смислу поменуте одредбе Правилника, био релевантан, садржан на нешто више од пола странице текста образложења у којем се оспорава да је кандидат испунио услов за избор у звање редовног професора који се односи на постојање монографије. У том делу образложења, као кључни разлози за оспоравање чињенице коју је Комисија утврдила, а на основу рецензија предметног рада, да је у питању монографија, наводи се да је у питању дело које „не садржи оригиналан ауторски текст прописаног обима, а текст преузет из других радова није увек цитиран у складу с правилима о изради научних радова, те се не може сматрати научном монографијом“. И даље, „цитиране судске одлуке нису прописно научно обрађене, а део поменутог рада се односи на радно право, које не спада у Грађанскоправну ужу научну област за који је конкурс расписан. Стога Изборно веће не сматра да је испуњен услов за избор у звање редовног професора у погледу постојања књиге релевантне области...“.

Први проблем с овако штурим образложењем разлога за Одлуку о „неизбору“ је с последњом тврдњом. Наиме, из жалбених навода, као и из саме Одлуке, јасно проистиче да је став о томе да кандидат не испуњава услове за избор због тога што монографија у ствари није монографија, изричито подржан од стране само пет од присутних тридесет чланова Већа. И то је заиста само први у низу проблема које овако лапидарно сročено образложење отвара.

Још озбиљнији проблем је да се у одлуци не наводе ставови учесника у расправи које је подржала већина оних који су гласали за прихватање извештаја Комисије, као ни саме Комисије. Наиме, Веће је закључило да тврдња из образложења да монографија у ствари није монографија не може да представљају утврђено чињенично стање на основу којег би се одлука ИВ могла сматрати чињенично неспорном. Штавише, у недостатку супротних (и већинских, барем

судећи по изјашњавању чланова ИВ) разлога у образложењу Одлуке, оно не одражава ток расправе на ИВ, нити пружа уверљиве разлоге да другостепени орган може да процени да ли је ИВ одлучивало арбитарно или у границама допуштене дискреције.

У прилог оваквом ставу Већа говори и следеће. У образложењу одлуке се *имплицитно* тврди да монографија кандидата у ствари није монографија и стога што делом представља плагијат, односно аутоплагијат. Међутим, чињеница која је утврђена је да поступак пред Етичком комисијом поводом тако озбиљних „оптужби“ из образложења, колико је Већу познато, није до сада ни покренут. А дефинитивно је да не постоји одлука о етичком прекршају кандидата у том смислу. У недостатку такве одлуке, не може се сматрати да је изнета тврдња, која је послужила као један од основа за закључак да кандидат није испунио један од услова за избор у звање (постојање монографије) неспорно утврђена. Ово нарочито и стога што се у самом образложењу овако озбиљна тврдња не подупире никаквим разлозима.

Друго, на сличан начин је у образложењу само изнета, а да никаквим разлозима није поткрепљена, и друга тврдња у прилог наводној „чињеници“ да рад кандидата не представља монографију („цитиране судске одлуке нису прописно научно обрађене“). Најзад, једина тврдња која је чињенично неспорна је да се „део поменутог рада односи на радно право, које не спада у Грађанскоправну ужу научну област“, али с обзиром на тему рада, која „пресеца“ две правнонаучне дисциплине, не може се извући закључак да рад не представља целину нити да не припада (и) ужој научној области за коју се кандидат бира, тако да Веће у то питање није ни залазило.

Међутим, осим што су тврдње на којима је заснована Одлука штуре и необразложене, само образложење садржи и један крупнији недостатак, који је већ споменут. Наиме, у њему уопште нису изнети разлози које су на седници износили чланови ИВ који су оспоравали исправност наведених тврдњи, а уз које су очигледно пристали и чланови ИВ који су гласали за извештај Комисије. Тако излази да образложење Одлуке садржи разлоге (или тврдње) које је заступало петоро чланова ИВ, а потпуно игнорише разлоге седамнаест чланова ИВ (осам чланова ИВ није гласало ни за ни против).

Управо у том смислу, Веће сматра да је од суштинског значаја за ваљану процедуру избора у звања на факултетима Универзитета да одлуке изборних већа факултета у овој материји (нарочито оне које су негативне за кандидате) када дође до поларизације на самом већу, морају бити ваљано образложене. То значи да образложења треба што верније да прикажу како разлоге чланова изборног већа који су „за“, тако и ставове чланова који су „против“ када је реч о испуњености услова за избор кандидата, будући да је ИВ колегијално тело. А када у таквом телу не постоји јасно изражена већинска воља (иако је овом приликом она постојала, али не и у довољној мери) или једногласност, онда је, зарад заштите правних интереса кандидата, неопходно да се у одлуци изнесу кључни разлози и противразлози којима су се чланови већа руководили, односно које су у расправи поводом избора износили, како би било јасно да је коначна одлука проистекла из академских, стручних и професионалних разлога, који су ваљано и темељно размотрени, а не из закулисних договора, личних мотива и других неакадемских разлога.

Образложење ожалбене Одлуке ИВ не испуњава те критеријуме, јер су у њему на само мало више од пола стране наведене тврдње које је у расправи изнело само пет од укупно тридесет чланова ИВ који су учествовали у одлучивању и гласању, те према томе оно не може бити ваљан основ да се размотри основаност Одлуке каква је донета. Чак и ако се узме у обзир да су одлуке колегијалних тела специфичне (што је Веће имало у виду) а посебно су особене када је у питању образложење таквих одлука, Одлука ИВ не задовољава минималне стандарде

обавезе да се одлуке о правима правних субјеката образложе на начин да учесницима у поступку, академској јавности као и органима који су надлежни за контролу законитости таквих одлука, буду јасни разлози на основу којих је одлука донета.

У вези с овим, Веће нарочито подвлачи да се у конкретном случају није нипошто упуштало у испитивање постојања неакадемских мотива код чланова ИВ који су били против (или уздржани), већ је само констатовало да садржина образложења и опште околности приликом одлучивања (примера ради, јасна већинска подршка предлогу Комисије) нису уверили Веће да је Одлука донета у складу с разлозима који су оправдани и законити и да је заснована на исправно утврђеном чињеничном стању.

Коначно, Веће још једном истиче да је одлучило као у изреци, не улазећи у меритум, а то значи у исправност процене да ли је монографија кандидата о којој се говори у образложењу Одлуке, заиста монографија или није. Последишно, оно се није бавило супстантивним испитивањем испуњености услова за његов избор. Веће је само констатовало да, с обзиром на све напред наведене околности, наводи из образложења не пружају јасну и поуздану основу за закључак да кандидат није испунио услове за избор. Стога је налог ИВ формулисан на начин да одлука која се након поновног одлучивања о избору кандидата донесе, ма каква она била, буде образложена на начин да одражава ставове који у дискусији на ИВ буду изнесени и да из тих ставова буде јасно и кандидату и академској јавности (а евентуално и судским органима у неком могућем спору) на основу чега је донета одлука каква је донета. Такав начин образлагања и ове и будућих сличних одлука (нарочито, негативних) је, према уверењу Већа, неопходна и минимална гаранција за успостављање равнотеже, која је споменута, између одређеног степена вршења дискреције изборних већа с једне и заштите легитимних правних интереса кандидата, с друге стране.

Седница је завршена у 15 сати 30 минута.

Записник припремила
СЕКРЕТАР ВЕЋА

Јелена Ђукановић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Горан Петковић